

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Człowiek – najlepsza inwestycja

Temat: Żywioty – instrukcja obsługi

Czas trwania: 90 minut

Cele zajęć:

Uczeń/uczennica:

- zabiera głos w rozmowie na temat zagrożeń spowodowanych przez naturę
- rozwija umiejętność przewidywania następstw określonych sytuacji
- ma okazję do refleksji na temat zasad zachowania podczas burzy, huraganu, w sytuacji zagrożenia powodzią, lawiną, pożarem

Formy organizacyjne: zbiorowa, indywidualizowana, grupowa

Materiały: Karty pracy, czytanka „Wiele, ale co?”, arkusz brystolu, kredki/farby/flamastry, klej, nożyczki, kartki z napisami: BURZA, LAWINA, POŻAR, POWÓDŹ, HURAGAN

Aranżacja przestrzeni: klasa szkolna z dostępem do Internetu/pracownia komputerowa

Uwaga: w Kartach pracy, oprócz zadań obowiązkowych, przeznaczonych do wykonania w czasie zajęć, uwzględniono również zadania dodatkowe o różnym poziomie trudności. Można je potraktować jako pracę domową lub zadanie dla chętnych.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie i wprowadzenie do tematu zajęć (10')

Nauczyciel/nauczycielka zwraca uwagę uczniów i uczennic na fakt, iż wiele sytuacji niebezpiecznych jest wynikiem działalności człowieka – tego, że ludzie nie zawsze wystarczająco dbają o przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Niektóre zdarzenia są zupełnie niezależne od człowieka. Są wynikiem różnych zjawisk i prawidłowości występujących w przyrodzie. Często można je przewidzieć, choć niekiedy mogą zaskoczyć człowieka. W związku z tym trzeba mieć podstawową wiedzę, jak się zachować w sytuacji zagrożenia. Nauczyciel/nauczycielka pyta uczniów i uczennic, czy znają tego typu zjawiska. W razie braku trafnej odpowiedzi, wymienia te, które będą przedmiotem niniejszych zajęć: burza, huragan, powódź, pożar, lawina.

2. Karta pracy „Instrukcja obsługi...” (20')

Nauczyciel/nauczycielka dzieli klasę na 5 grup. Przedstawiciele/przedstawicielki grup losują kartki z napisami – w ten sposób wybierają zjawisko, które poddadzą analizie. Zadaniem poszczególnych zespołów jest przygotowanie „instrukcji obsługi” powodzi, huraganu, lawiny, pożaru lub burzy. Uczniowie i uczennice uzupełniają Kartę pracy, odpowiadając na pytania:

- Co to jest...? (burza, powódź, huragan, pożar, lawina)
- Jakie są przyczyny wystąpienia zjawiska?
- Jak trzeba się zachować w czasie burzy/huraganu/powodzi/...?

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Człowiek – najlepsza inwestycja

- Jakich zachowań należy unikać?
- Jakie służby należy powiadomić?

Uczniowie i uczennice prezentują wypełnione arkusze na forum klasy. Nauczyciel/nauczycielka uzupełnia, ewentualnie koryguje prace uczniów i uczennic.

3. Jestem... burzą, ogniem, huraganem – zabawa ruchowa (10')

Osoby chętne gestem, postawą ciała, dźwiękiem naśladują wybrane przez siebie zjawiska, pozostała część grupy rozpoznaje i naśladuje/prezentuje alternatywne rozwiązania. Powtarzamy kilkakrotnie.

Alternatywa: improwizacja przy muzyce – prezentujemy odgłosy burzy, padającego deszczu, ogniska, itp. Uczniowie i uczennice gestem ilustrują usłyszane dźwięki.

4. Skutki groźnych zjawisk (15')

Uczniowie i uczennice w grupach, wykorzystując technikę „Napisz i narysuj”, na rysunku przedstawiają skutki scharakteryzowanych przez siebie zjawisk. Po skończonej pracy, wspólnie z nauczycielem/nauczycielką omawiają powstałe plakaty. Jeżeli przestrzeń klasy na to pozwala, można je wywiesić na ścianie, korytarzu, itp.

5. „Wiele, ale co?” – praca z czytanką i Kartą pracy (20')

Nauczyciel/nauczycielka rozdaje uczniom Karty pracy, a następnie odczytuje czytanekę „Wiele, ale co?” Uczniowie i uczennice szukają stosownych informacji w Internecie i uzupełniają Kartę pracy. Chętni odczytują uzupełnione teksty. Nauczyciel/nauczycielka sprawdza poprawność odpowiedzi udzielonych przez poszczególnych uczniów i uczennice, w razie potrzeby koryguje.

6. Żywioły w języku (10')

Nauczyciel/nauczycielka wyjaśnia uczniom i uczennicom, że omawiane zjawiska, za sprawą siły ich oddziaływania trafiły do języka potocznego na określenie różnych intensywnych stanów czy sytuacji. Stały się elementami często używanych związków frazeologicznych (w razie potrzeby nauczyciel/nauczycielka definiuje pojęcie). Celem ćwiczenia jest wyjaśnienie, co oznaczają następujące związki wyrazowe:

Oko cyklonu

Pożar serc

Burza w szklance wody

Lawina/huragan uczuć

Wiatr historii

7. Podsumowanie zajęć (5')